

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗВ'ЯЗКУ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЗВ'ЯЗКУ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗВ'ЯЗКУ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор

Відокремленого структурного підрозділу
«Фаховий коледж зв'язку та інформатизації
Державного університету інтелектуальних
технологій і зв'язку»

Сергій ПЕТРУСЕНКО

" 9 " 11 2022 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ІНКЛЮЗИВНОГО
НАВЧАННЯ
У ВІДОКРЕМЛЕНОМУ СТРУКТУРНОМУ
ПІДРОЗДІЛІ «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЗВ'ЯЗКУ ТА
ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ І ЗВ'ЯЗКУ»

Розглянуто і схвалено на засіданні
педагогічної ради ВСП «ФКЗІ ДУІТЗ»

Протокол № 7 від «9» 11 2022 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Організація інклюзивного навчання у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж зв'язку та інформатизації Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку» (далі Коледж) здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. №635, Постановою КМУ № 765 від 21.07.2021 (із змінами), Положення Коледжу.

1.1. Це Положення про організацію інклюзивного навчання у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж зв'язку та інформатизації Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку» (далі Положення) визначає організаційні засади інклюзивного навчання у закладі фахової передвищої освіти (далі – ЗФПО) з метою реалізації права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття якісної освіти з урахуванням потреб та можливостей таких осіб.

1.2. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

Інклюзія – процес, який полягає в позитивному ставленні до різноманітності здобувачів передфахової вищої освіти у навчальному середовищі, сприйнятті індивідуальних особливостей розвитку особистості не як проблеми, а як можливостей для розвитку, або процес реального залучення здобувачів передфахової вищої освіти з особливими потребами до освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж зв'язку та інформатизації Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку» або особлива система навчання, яка професійно підтримує індивідуальний підхід до студентів усіх нозологій, відповідно до їх освітніх потреб.

Інклюзивне навчання – система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Здобувачі освіти з особливими освітніми потребами (далі Здобувачі) - особи з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту.

Інклюзивне освітнє середовище – простір коледжу, в якому забезпечується сукупність умов, способів і засобів реалізації освітнього процесу для спільного навчання, виховання та розвитку Здобувачів з урахуванням їхніх потреб та можливостей, в якому Здобувачі можуть вільно пересуватись, навчатись, розвиватись і спілкуватись.

Інклюзивна група – академічна група, сформована з числа здобувачів освіти, що мають особливі освітні потреби.

Змішана група – академічна група, у якій здобувачі освіти навчаються з іншими здобувачами фахової передвищої освіти.

Супровід – система заходів, що мають забезпечити рівний доступ до навчання, тобто усунення або мінімізація проблем у навчанні для здобувачів освіти. Супровід охоплює процеси підготовки до вступу, допомогу в дотриманні процедури вступу, подальшого навчання в коледжі, а також передбачає підтримку зв'язків із випускниками та моніторинг їхнього працевлаштування. Забезпечення супроводу здобувачів освіти дозволяє їм діяти на рівних з іншими здобувачами фахової передвищої освіти, але без надання переваг.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про фахову передвищу освіту”.

1.3. Коледж надає освітні послуги здобувачам освіти на рівній основі, без дискримінації, незалежно від віку, громадянства, місця проживання, статі, кольору шкіри, соціального і майнового стану, національності, мови, походження, стану здоров'я, ставлення до релігії, наявності судимості, а також від інших обставин із застосуванням особистісно орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності усіх здобувачів освіти, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи (за наявності), що надається інклюзивно-ресурсним центром.

2.ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

2.1. Організація освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в ЗФПО передбачає:

- ✓ створення інклюзивного освітнього середовища;
- ✓ застосування принципів універсального дизайну в освітньому процесі;
- ✓ приведення території Коледжу, будівель, споруд та приміщень у відповідність з вимогами державних будівельних норм, стандартів та правил. У разі коли наявні будівлі, споруди та приміщення Коледжу неможливо повністю пристосувати для потреб осіб з інвалідністю, здійснюється їх розумне пристосування з урахуванням універсального дизайну;
- ✓ забезпечення необхідними навчально-методичними матеріалами та інформаційно-комунікаційними технологіями для організації навчального процесу;
- ✓ забезпечення в разі необхідності розумного пристосування;
- ✓ застосування в освітньому процесі найбільш прийнятних для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами методів і способів спілкування, в тому числі української жестової мови, рельєфно-крапкового шрифту (шрифту Брайля) із залученням відповідних фахівців і педагогічних працівників;
- ✓ забезпечення доступності інформації в різних форматах (шрифт Брайля, збільшений шрифт, електронний формат та інші).

2.2. Директор Коледжу або уповноважена ним особа забезпечує створення у ЗФПО інклюзивного освітнього середовища.

2.3. Директор Коледжу на підставі письмового звернення здобувача освіти з особливими освітніми потребами або одного з батьків (інших законних представників), а також індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності), іншої документації, що підтверджує наявність в особі особливих освітніх потреб, утворює інклюзивну групу.

2.4 Індивідуальний навчальний план здобувача освіти з особливими освітніми потребами розробляється за його участю, з урахуванням рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи (за наявності), підписується таким здобувачем освіти та затверджується Директором.

Утворення інклюзивної групи в Коледжі та припинення її діяльності здійснюється відповідно до наказу директора.

Гранична чисельність здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в одній групі визначається виходячи з індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких здобувачів освіти, спеціальності, пристосованості аудиторій тощо.

3.ОРГАНІЗАЦІЯ СУПРОВОДУ ЗДОБУВАЧІВ

3.1. Супровід здобувачів освіти в коледжі реалізується через низку освітніх послуг, якими вони можуть користуватися з допомогою інших осіб.

При цьому враховуються психофізичні особливості осіб різних нозологій, їх потреби у компенсації сенсорних вад, що заважають сприймати навчальний матеріал, соціально-психологічні фактори, що ускладнюють інтеграцію здобувачів освіти в студентське середовище, потреби у фізичній реабілітації та ін.

3.2 Супровід здобувачів освіти здійснюється за такими напрямками: технічний, педагогічний, психологічний, медико-реабілітаційний, фізкультурно-спортивний, соціальний та професійна адаптація. Усі перелічені складові системи супроводу вступають у дію поступово і можуть діяти одночасно, доповнюючи одна одну.

3.3 Супровід розпочинається з моменту звернення здобувачів освіти до коледжу.

3.4 Технічний супровід - полягає у забезпеченні здобувачів адаптивними технічними засобами та спеціальними технологіями навчання.

Технічний супровід має компенсувати функціональні обмеження здобувачів освіти і забезпечувати їм доступ до якісної передфахової вищої освіти. Технічний супровід здійснюється цикловими комісіями, на освітніх програмах яких

навчаються здобувачі освіти, за консультативної підтримки соціальнопсихологічної роботи студентської соціальної служби .

3.5 Педагогічний супровід полягає у оптимізації викладання навчального матеріалу здобувачів освіти у максимально сприйнятливій для них формі, впровадження сучасних педагогічних технологій навчання, забезпечення навчально-методичними матеріалами. На всіх етапах педагогічного супроводу передбачається індивідуальний супровід здобувачів освіти з метою допомоги у розв'язанні індивідуальних проблем опанування освітніх компонентів.

3.6 Психологічний супровід полягає у з'ясуванні психологічних особливостей здобувачів освіти, зміцненні та збереженні їхнього психологічного здоров'я, надання їм необхідної допомоги з адаптації до інтегрованого освітнього середовища, сприянні особистісному розвитку, та передбачає:

- надання психологічної допомоги Здобувачам під час їх адаптації до умов провадження освітнього процесу в коледжі.;

- підвищення психологічної культури всіх учасників освітнього процесу, включаючи здобувачів передфахової вищої освіти, педагогічних працівників, представників адміністрації та допоміжного персоналу;

- соціально-психологічну діагностику, моніторинг особистісного розвитку і соціальної ситуації розвитку здобувачів освіти, прогнозування змін освітньої ситуації та визначення її основних тенденцій;

- проектування і соціально-психологічну корекцію розвитку здобувачів освіти. Психологічний супровід в межах своїх компетенцій здійснює психологічна служба.

3.7 Соціальний супровід полягає у заходах, спрямованих на забезпечення соціалізації Здобувачів, зокрема їх соціально-побутової, соціально-культурної та соціально-трудової адаптації. Основною функцією цього блоку є подолання соціальної ізоляції Здобувачів, сприяння збереженню і підвищенню їх соціального статусу, залучення їх до всіх сфер суспільного життя. Соціальний супровід здійснюється в складі заступників директора з навчальної та виховної роботи, студентським самоврядуванням та залученими фахівцями, і передбачає:

- інформаційно-просвітницьку діяльність, спрямовану на формування толерантного ставлення до здобувачів освіти у освітньому просторі коледжу;

- консультативно-методичну допомогу всім учасникам освітнього процесу.

3.8 Медико-реабілітаційний супровід полягає у комплексі заходів, спрямованих на підтримку, збереження та відновлення фізичного здоров'я здобувачів освіти. Його складовими є невідкладна медична допомога, консультативно-профілактична підтримка.

3.9 Фізкультурно-спортивний супровід полягає у заохоченні здобувачів освіти до активних занять фізичною культурою та окремими видами спорту, участі у змаганнях різного рівня, має на меті зміцнення мотивації до здорового способу життя та передбачає поліпшення психофізичного стану здобувачів освіти і підвищення їх інтелектуальної працездатності. Супровід здійснюється викладачем фізичного виховання.

3.10 Професійна адаптація полягає у забезпеченні здобувачів освіти додатковими можливостями в межах фахової підготовки через їхнє залучення до роботи у науковому товаристві студентів.

4. ГРУПА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ

4.1 З метою організації інклюзивного навчання в Коледжі в межах існуючої штатної чисельності **може створюватися спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ або група психолого-педагогічного супроводу.**

4.2 Спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ або група психолого-педагогічного супроводу діє на підставі цього Положення, Положення Коледжу та відповідного положення, затвердженого педагогічною радою.

4.3 До складу групи психолого-педагогічного супроводу залучаються педагогічні працівники Коледжу, представники адміністрації ЗФПО та інші фахівці за потреби.

4.4 Спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ або група психолого-педагогічного супроводу виконує такі завдання:

- ✓ співпрацює із структурними підрозділами закладу вищої освіти щодо організації інклюзивного навчання та забезпечення навчально-реабілітаційного супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

- ✓ розробляє індивідуальний навчальний план здобувача освіти з особливими освітніми потребами, проводить моніторинг його виконання, вносить до нього зміни;

- ✓ організовує підготовку (підвищення кваліфікації) педагогічних (науково-педагогічних) працівників закладу освіти та соціальних працівників, волонтерів для роботи із здобувачами освіти з особливими освітніми потребами шляхом проведення лекцій, семінарів, тренінгів, засідань за круглим столом тощо;

- ✓ консультує та надає методичну допомогу педагогічних (науково-педагогічних) працівників закладу освіти щодо організації освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

- ✓ провадить інформаційно-просвітницьку діяльність з формування толерантного ставлення до здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

✓ співпрацює із закладами соціального захисту населення, громадськими об'єднаннями з метою провадження волонтерської діяльності, спрямованої на підтримку здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

4.5. Спеціальний навчально-реабілітаційний супровід здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в Коледжі передбачає, зокрема:

✓ навчально-організаційний супровід - допомогу учасникам освітнього процесу в організації освітнього процесу, написання та моніторинг виконання індивідуального навчального плану здобувача освіти з особливими освітніми потребами, організацію індивідуальних консультацій тощо;

✓ психолого-педагогічний (психолого-андрагогічний) супровід - системну діяльність, яка включає надання психологічної та педагогічної допомоги здобувачам освіти з особливими освітніми потребами під час освітнього процесу;

✓ соціальний супровід - заходи щодо створення умов для соціальної та соціально-побутової підтримки здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, в тому числі надання інформації та допомоги у влаштуванні в гуртожиток, отриманні технічних засобів реабілітації, організації волонтерської допомоги для підтримки таких здобувачів освіти.

З метою створення належних умов для забезпечення навчально-реабілітаційного супроводу заклади фахової передвищої освіти можуть обладнувати ресурсні кімнати; приміщення для надання консультацій психологом, відпочинку, особистої гігієни, медичного обслуговування; зали для занять з лікувальної фізкультури.

4.6 Супровід здобувача освіти з особливими освітніми потребами можуть здійснювати батьки (інші законні представники) або особи, уповноважені ними, соціальні працівники (робітники), волонтери.

4.7 Коледж надає освітні послуги здобувачам освіти з особливими освітніми потребами за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, інших не заборонених законодавством джерел.

ПОГОДЖЕНО:

Заступник директора з НР

Заступник директора з НВР

Заступник директора з АГР

Юлія ТРОФИМЕНКО

Ірина ЯЦИШИНА

Денис ВАСІЛЬЄВ